

METODOLOGIE de analiză
a proiectelor aflate în implementare în cadrul POR 2014-2020,
în vederea elaborării **LISTEI PROIECTELOR ETAPIZATE și a cuantumului**
necesarului de finanțare aferent acestora

PREAMBUL

Potrivit prevederilor art. 6 din OUG nr. 36/2023 privind stabilirea cadrului general pentru închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020:

(1) În vederea elaborării Listei operațiunilor etapizate, autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020 realizează următoarele acțiuni:

a) analizează portofoliul de proiecte/operațiuni și identifică proiectele/operațiunile care pot face obiectul etapizării, în condițiile prevăzute la art. 4 alin. (3)-(6);

b) estimează necesarul de finanțare pentru fiecare dintre proiectele care îndeplinesc condițiile de etapizare, calculat ca diferență între valoarea contractată și valoarea rambursată/de rambursat pentru cheltuielile aferente etapei I, la momentul încheierii etapei I, respectiv al semnării contractului de finanțare/emiterii deciziei de finanțare pentru etapa II;

c) colaborează cu autoritățile de management pentru programele 2021-2027 pentru a verifica încadrarea/eligibilitatea etapei II în condițiile și obiectivele specifice programelor din perioada 2021-2027 în cadrul cărora se realizează etapizarea și ale fondurilor europene 2021-2027 din care sunt finanțate programele în care se etapizează respectivele proiecte/operațiuni;

d) în cazul proiectelor majore, parcurg etapa de modificare a deciziei Comisiei Europene, potrivit art. 5.

(2) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, pentru proiectele/operațiunile etapizate, astfel cum sunt definite la art. 4 alin. (3)-(6), autoritățile de management pentru programele operaționale 2014-2020 elaborează metodologii aprobate prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene, după informarea și cu avizul Comitetului de monitorizare a programului operațional în cauză, pentru realizarea analizei obiective a proiectelor/ operațiunilor aflate în implementare și evaluarea riscurilor, în vederea elaborării Listei operațiunilor etapizate și a cuantumului necesarului de finanțare aferent acestora.

(3) Versiunea preliminară a Listei operațiunilor etapizate se elaborează de autoritatea de management pentru programele operaționale 2014-2020 până la

data de 30 iunie 2023 și se supune aprobării Comitetului de monitorizare a programului operațional.

Având în vedere art. 7, alin. (1) din OUG nr. 36/2023 privind stabilirea cadrului general pentru închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020:

(1) Lista proiectelor/operațiunilor propuse pentru etapizare și necesarul de finanțare estimat potrivit prevederilor art. 6 alin. (1) lit. b) se stabilesc de către autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020 și se comunică autorităților de management ale programelor 2021-2027 până la data de 30 septembrie 2023.

Luând în considerare Comunicarea Comisiei Europene **C 474/1 publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene în 14.12.2022 - Orientări referitoare la încheierea programelor operaționale adoptate pentru a beneficia de asistență din partea Fondului european de dezvoltare regională, a Fondului social european, a Fondului de coeziune și a Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și a programelor de cooperare transfrontalieră din cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II)(2014-2020)**, care înlocuiește comunicarea Comisiei C 417 publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene în 14.10.2021,

AMPOR 2014-2020 A ELABORAT PREZENTA METODOLOGIE.

1.Premise procedurale de punere în aplicare a metodologiei

Potrivit procedurii de monitorizare a proiectelor POR 2014-2020, Organismele Intermediare transmit AMPOR, trimestrial, stadiul implementării proiectelor corelat cu stadiul procedurilor de achiziție, rapoartelor de progres și realității de la fața locului, prin intermediul Anexei 12 la procedura de monitorizare proiecte POR, **Raportul electronic de monitorizare.**

Cu ajutorul acestui instrument centralizat de monitorizare, OI și AMPOR analizează punctual situația fiecărui proiect și propun măsuri de implementare corespunzătoare, în special din perspectiva riscurilor de nefinalizare a implementării acestora în condițiile stabilite prin Regulamentul (UE) 2013/1303, respectiv până cel mai târziu la 31 decembrie 2023, data limită de eligibilitate a cheltuielilor.

Pentru ultimul an de implementare, **respectiv 2023, raportarea OI-AMPOR se realizează lunar** iar în contextul modificării Orientărilor referitoare la încheierea programelor operaționale, Raportul electronic de monitorizare a fost completat prin **includerea de categorii de proiecte** care să reflecte posibilitățile legale de finalizare în acord cu reglementările naționale și europene menționate, astfel:

- 0 proiecte reziliate/in curs de reziliere/încetare
- 1 proiecte finalizate la data raportării
- 2 proiecte care se finalizează la 31.12.2023

- 3 proiecte care nu se finalizează la 31.12.2023 și pentru care OI/Beneficiarul va propune încetare/reziliere
- 3.1 proiecte care nu se finalizează la 31.12.2023 și pentru care OI/Beneficiarul va propune încetare/reziliere dar vor fi depuse/preluate în PR 2021-2027
- 4 PROIECTE NEFINALIZATE (art. 3 lit. j din OUG 36/2023) care se vor finaliza înainte de 31.1
5. PROIECTE NEFUNCTIONALE (art. 3 lit. i din OUG 36/2023) de peste 1 milion de euro, care se vor finaliza înainte de 31.12.2026.2024
- 6.1 PROIECTE CARE SE VOR ETAPIZA potrivit art. 118 a din Regulamentul (UE) 2021/1060, în valoare totală de peste 1 milion euro, selectate pentru sprijin și începute înainte de 29 iunie 2022
- 6.2 PROIECTE CARE SE VOR ETAPIZA potrivit art. 118 din Regulamentul (UE) 2021/1060, în valoare totală de peste 5 milioane euro

2. Context legal și punerea în aplicare a acestuia

Pentru proiectele ce beneficiază de finanțare nerambursabilă în intervalul de programare 2014-2020, în acord cu flexibilitatea CE exprimată prin *Orientările referitoare la încheierea programelor operaționale*, este reglementată posibilitatea etapizării implementării acestora în cadrul intervalului de programare 2021-2027, în condițiile art. 118 și 118a din Regulamentul UE nr. 1060/2021, de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierei și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare.

Operațiunile trebuie să fie finalizate fizic sau implementate integral și să contribuie la îndeplinirea obiectivelor priorităților relevante în momentul depunerii documentelor de încheiere.

Cu toate acestea, prin OUG 36/2023, în acord cu flexibilitatea CE exprimată prin *Orientările referitoare la încheierea programelor operaționale*, este reglementată posibilitatea etapizării implementării acestora în cadrul intervalului de programare 2021-2027, în condițiile art. 118 și 118a din Regulamentul UE nr. 1060/2021, cu condiția să fie îndeplinite anumite condiții.

AMPOR va transmite CE, împreună cu raportul final de implementare, o listă a tuturor operațiunilor etapizate, în conformitate cu articolul 118 și/sau articolul 118a

din Regulamentul (UE) 2021/1060, utilizând modelul prevăzut în anexa I la *Orientările referitoare la încheierea programelor operaționale*.

Astfel, AMPOR se angajează ca operațiunile enumerate în anexa I să fie funcționale, și anume să fie finalizate fizic sau implementate integral și să contribuie la obiectivele priorităților relevante înainte de termenul stabilit pentru prezentarea pachetului de asigurare pentru ultimul exercițiu contabil al perioadei de programare 2021-2027.

Un proiect etapizat este considerat în ansamblu și este considerat finalizat numai după ce ambele etape au fost finalizate fizic sau implementate integral și au contribuit la obiectivele priorităților relevante. Nefinalizarea corespunzătoare a etapei II poate duce la corecții financiare pentru ambele etape ale operațiunii.

Pentru etapizarea unui proiect major, statele membre trebuie să prezinte sau să notifice fie un proiect major care prevede etapizarea pe parcursul a două perioade de programare, fie o cerere de modificare a unui proiect major deja aprobat în perioada 2014-2020, până la 30 septembrie 2023. Acest lucru va permite adoptarea deciziilor înainte de data finală de eligibilitate, 31 decembrie 2023.

Transmiterea și notificarea proiectelor majore trebuie să respecte procedurile prevăzute la articolul 102 și 103 din Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 și cerințele privind informațiile prevăzute la articolul 101, în Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/207 al Comisiei și în Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1011/2014 al Comisiei¹.

Lista proiectelor etapizate nu poate fi modificată după termenul de depunere a documentelor de încheiere, cu excepția cazului în care Comisia solicită o modificare sau în cazul unor erori materiale.

3. Selectarea proiectelor pentru includerea în categoria proiectelor etapizate și condiții de includere

Prin analiza continuă a stadiilor de implementare a proiectelor cu risc de nefinalizare, Autoritatea de Management și Organismele Intermediare urmăresc să se asigure că etapizarea implementării proiectelor creează premisele suplimentare necesare pentru ca acestea să fie realizate integral și să contribuie la obiectivele priorităților relevante, în condițiile în care acestea vor beneficia de finanțare în cadrul intervalului de programare 2021-2027.

Această analiză se realizează cu instrumentele specifice monitorizării tehnice și financiare, în special prin raportare la nivelul de pregătire a procedurilor de

¹ Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1011/2014 al Comisiei din 22 septembrie 2014 de stabilire a normelor detaliate de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului cu privire la modelele de prezentare a anumitor informații către Comisie și normele detaliate referitoare la schimbul de informații între beneficiari și autoritățile de management, autoritățile de certificare, autoritățile de audit și organismele intermediare (JO L 286, 30.9.2014, p. 1).

atribuire, la progresul execuției contractelor de achiziție și la gradul de îndeplinire a obiectivelor specifice menționate prin contractele de finanțare.

Colectarea sistematică de informații asupra desfășurării activităților proiectelor se va realiza prin intermediul documentelor de raportare specifice prevăzute în contractele de finanțare și prin vizite pe teren.

I. Categoria proiectelor etapizate cu o valoare totală mai mare de 5 milioane euro, definite în conformitate cu prevederile art. 118 din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare

Un proiect cu o valoare totală mai mare de 5 milioane euro² poate fi încadrat în categoria proiectelor etapizate mai sus menționată dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- 1) nu a beneficiat de fonduri externe nerambursabile în perioada de programare 2007-2013;
- 2) are două etape identificabile financiar, respectiv cheltuielile din perioada de programare 2014-2020 au fost autorizate și plătite separat de cheltuielile care urmează a fi declarate/autorizate în perioada de programare 2021-2027;
- 3) există pistă de audit detaliată și completă a cheltuielilor care asigură că aceleași categorii de cheltuieli nu sunt declarate de două ori la Comisia Europeană și /sau nu sunt decontate de două ori de autoritatea de management, respectiv cheltuielile incluse într-o cerere de rambursare/plată aferentă etapei I nu sunt incluse în nicio cerere de rambursare/plată aferentă celei de a doua etapă și este evitat în acest mod riscul dublei finanțări;
- 4) a doua etapă a proiectului este eligibilă pentru cofinanțare în perioada de programare 2021-2027 în temeiul Regulamentului (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare, și al regulamentelor specifice fondurilor corespunzătoare în cursul perioadei de programare 2021-2027 și este conformă cu toate normele aplicabile pentru perioada 2021-2027;
- 5) Beneficiarul confirmă OI până la data de 20.08.2023, prin reprezentantul legal al acestuia, intenția de a solicita etapizarea proiectului;

² Valoarea contractului care va fi avută în vedere pentru calculul acestui prag financiar este cea prevăzută prin ultimul act adițional de modificare a valorii totale a contractului de finanțare, la art. 3 alin. (1), și va include și sumele suplimentare alocate potrivit prevederilor OG 15/2021 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare, cu modificările și completările ulterioare și OUG 64/2022 privind ajustarea prețurilor și a valorii devizelor generale în cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile, cu modificările și completările ulterioare, dacă este cazul, iar echivalentul în Euro al acesteia se va calcula la cursul de schimb Inforeuro din luna modificării valorii totale prin acest ultim act adițional.

II. Categoria proiectelor etapizate cu o valoare totală mai mare de 1 milion euro, selectate pentru sprijin și începute înainte de 29 iunie 2022, definite în conformitate cu prevederile art. 118a din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare³

Un proiect cu o valoare totală mai mare de 1 milion euro⁴ poate fi încadrat în categoria proiectelor etapizate mai sus menționată dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- 1) nu a beneficiat de fonduri externe nerambursabile în perioada de programare 2007-2013;
- 2) a fost selectat pentru sprijin și a început înainte de 29 iunie 2022 în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1.303/2013, cu modificările și completările ulterioare, și al regulamentelor specifice fondurilor europene 2014-2020;
- 3) proiectul are două etape identificabile financiar, respectiv cheltuielile din perioada de programare 2014-2020 au fost autorizate și plătite separat de cheltuielile care urmează a fi declarate/autorizate în perioada de programare 2021-2027;
- 4) există pistă de audit detaliată și completă a cheltuielilor care asigură că aceleași categorii de cheltuieli nu sunt declarate de două ori la Comisia Europeană și/sau nu sunt decontate de două ori de autoritatea de management, respectiv cheltuielile incluse într-o cerere de rambursare/plată aferentă etapei I nu sunt incluse în nicio cerere de rambursare/plată aferentă celei de a doua etape și este evitat în acest mod riscul dublei finanțări;
- 5) proiectul se încadrează într-o acțiune programată în cadrul unui obiectiv specific relevant și este atribuit unui tip de intervenție prevăzut în anexa nr. I la Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare;
- 6) Beneficiarul confirmă OI până la data de 20.08.2023, prin reprezentantul legal al acestuia, intenția de a solicita etapizarea proiectului.

Nu pot face obiectul declarării ca proiecte etapizate:

- 1) Instrumentele financiare;

³ Conform COMUNICĂRII COMISIEI (2022/C 474/01) "Orientări referitoare la încheierea programelor operaționale adoptate pentru a beneficia de asistență din partea Fondului european de dezvoltare regională, a Fondului social european, a Fondului de coeziune și a Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și a programelor de cooperare transfrontalieră din cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II) (2014-2020)" - "În mod similar, în pofida articolului 118 din Regulamentul (UE) 2021/1060, operațiunile care au fost selectate pentru sprijin și care au început înainte de 29 iunie 2022 în temeiul RDC și al regulamentelor specifice fondurilor sunt de asemenea considerate eligibile pentru sprijin în temeiul Regulamentului (UE) 2021/1060 și al regulamentelor specifice fondurilor corespunzătoare în cursul perioadei de programare 2021-2027 (46), în conformitate cu articolul 118a din prezentul regulament. Prin urmare, ambele etape ale acestor proiecte etapizate fac obiectul tuturor condițiilor de eligibilitate din perioada de programare 2014-2020. Normele pentru perioada 2021-2027 privind concentrarea tematică a fondurilor rămân neschimbate."

⁴ Idem 2

- 2) proiectele pentru care contractele de finanțare sunt în procedură de reziliere;
- 3) proiectele care, până la data de 30 septembrie 2023⁵, nu au realizat progres financiar de minimum 5% din valoarea contractului de finanțare⁶;
- 4) proiectele care nu au respectat graficul de implementare și înregistrează întârzieri de 12 luni față de ultimul grafic de implementare valabil aprobat la 30 septembrie 2023;
- 5) proiectele finanțate exclusiv prin intermediul unor scheme de ajutor de stat regional și/sau de minimis, cu excepția celor care vizează promovarea transferului tehnologic, specializarea inteligentă sau dezvoltarea incubatoarelor de afaceri.

AMPOR va avea în vedere ca în Raportul final de implementare al POR 2014-2020 să cuprindă și angajamentul de finalizare a proiectelor în perioada de programare 2021-2027, prin includerea acestora în Anexa la RFI⁷.

Pentru proiectele ce vor fi etapizate, AMPOR are în vedere încheierea de acte adiționale la contractele de finanțare, pentru stipularea menținerii obligațiilor asumate în ceea ce privește obiectivele, rezultatele, indicatorii, proiectele urmând să contribuie, astfel, la indicatorii priorității de investiție POR 2014-2020 în cadrul căreia beneficiază de finanțare.

Până cel mai târziu la 30 septembrie 2023, AMPOR va emite o instrucțiune în acest sens.

Recomandarea AMPOR în ceea ce privește departajarea proiectelor propuse în vederea etapizării, în scopul contractării etapei a II-a cu încadrarea în alocările la nivelul programelor 2021-2027, are în vedere în primul rând progresul tehnic și financiar al proiectului, cei doi factori ilustrând premisele de realizare și la nivelul etapei a II-a.

Pentru calculul progresului financiar vor fi întotdeauna luate în considerare atât cererile plătite, cât și cele depuse și autorizate la nivelul OI.

1. Stabilirea Listei preliminare a proiectelor ce vor fi etapizate, în conformitate cu art. 6, alin. (3) din OUG 36/2023

⁵ Progresul financiar se calculează potrivit prevederilor art. 3 lit. (d) din OUG 36/2023

⁶ Pentru calculul progresului financiar vor fi întotdeauna luate în considerare atât cererile rambursate de AMPOR, cât și cele depuse de beneficiari și autorizate la nivelul OI.

⁷ Realizat în conformitate cu art. 141 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, cu modificările și completările ulterioare, și cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/207 al Comisiei din 20 ianuarie 2015 de stabilire a normelor detaliate de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește modelele pentru raportul de progres, transmiterea informațiilor privind un proiect major, planul de acțiune comun, rapoartele de implementare pentru obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, declarația de gestiune, strategia de audit, opinia de audit și raportul anual de control și în ceea ce privește metodologia de realizare a analizei cost-beneficiu, cu modificările și completările ulterioare

Versiunea preliminară a listei proiectelor etapizate va include toate acele proiecte din Raportul electronic de monitorizare care vor fi codificate astfel:

6.1 PROIECTE CARE SE VOR ETAPIZA potrivit art. 118 a din Regulamentul (UE) 2021/1060, în valoare totală de peste 1 milion euro, selectate pentru sprijin și începute înainte de 29 iunie 2022

6.2 PROIECTE CARE SE VOR ETAPIZA potrivit art. 118 din Regulamentul (UE) 2021/1060, în valoare totală de peste 5 milioane euro

Codificarea va fi realizată de OI în baza analizei criteriilor detaliate în cadrul secțiunii *Condiții de includere în categoria proiectelor etapizate*, enumerate mai sus.

Raportul electronic de monitorizare⁸, cuprinzând această codificare, va fi transmis de Organismele Intermediare către AMPOR astfel încât aceasta să poată realiza Lista preliminară a proiectelor etapizate din POR 2014-2020, până la data de 30 iunie 2023, în vederea transmiterii către Comitetul de monitorizare a programului, împreună cu prezenta Metodologie.

În situația în care nu se va transmite Raportul electronic de monitorizare de la nivelul fiecărui OI, AMPOR va realiza Lista preliminară a proiectelor etapizate fără să includă proiectele implementate în acea regiune de dezvoltare și va informa Comitetul de monitorizare a programului și pe Ministrul investițiilor și proiectelor europene, în consecință

În cazul acelor criterii pentru care termenele prevăzute în OUG 36/2023 și prezenta Metodologie nu se împlinesc la data de 30.06.2023, se va avea în vedere situația existentă la momentul analizei efectuate de OI, care se va consemna în cadrul secțiunii *Observații* din Raportul electronic de monitorizare.

Neîndeplinirea unui criteriu pentru care termenul prevăzut de OUG 36/2023 și în prezenta Metodologie nu este datorat la data de 30.06.2023 nu poate atrage excluderea proiectului respectiv din lista preliminară a proiectelor care vor fi etapizate.

Stabilirea încadrării etapei a II-a a proiectelor în condițiile și obiectivele specifice programelor din perioada 2021-2027 în cadrul cărora se realizează etapizarea și ale fondurilor europene 2021-2027 din care sunt finanțate programele în care se etapează respectivele proiecte se realizează de OI, în colaborare cu AM-uri PR 2021-2027, în baza informațiilor existente la momentul realizării Raportului

⁸ Potrivit procedurii de monitorizare a proiectelor POR 2014-2020, Organismele Intermediare transmit AMPOR, trimestrial, stadiul implementării proiectelor corelat cu stadiul procedurilor de achiziție, rapoartelor de progres și realității de la fața locului, prin intermediul Anexei 12 la procedura de monitorizare proiecte POR, Raportul electronic de monitorizare.

Pentru ultimul an de implementare, respectiv 2023, raportarea OI-AMPOR se realizează lunar iar în contextul modificării Orientărilor referitoare la încheierea programelor operaționale, Raportul electronic de monitorizare a fost completat prin includerea de categorii de proiecte care să reflecte posibilitățile legale de finalizare în acord cu reglementările naționale și europene menționate

electronic de monitorizare în scopul întocmirii Listei preliminare. Analiza stadiului implementării proiectelor se va realiza lunar și orice modificări se vor consemna în cadrul secțiunii *Observații* din Raportul electronic de monitorizare.

Calculul necesarului de finanțare pentru etapa a II-a a fiecărui proiect se va realiza ca diferență între valoarea totală eligibilă, conform contractului în vigoare la momentul efectuării acestui calcul, și valoarea rambursată/de rambursat pentru cheltuielile aferente etapei I⁹, potrivit informațiilor disponibile începând cu luna de referință iunie 2023. Se va consemna rezultatul acestui calcul atât în lei, cât și în euro, la cursul de Inforeuro din luna de referință.

AM 2021-2027 vor putea decide ca, acele cheltuieli contractate ca neeligibile și suportate din bugetul beneficiarilor în cadrul contractelor POR 2014-2020 să fie preluate în etapa II ca eligibile, în condițiile în care aceste cheltuieli îndeplinesc condițiile de eligibilitate stabilite pentru PR 2021-2027.

2. Stabilirea Listei proiectelor propuse pentru etapizare și necesarul de finanțare estimat

Potrivit prevederilor art. 6 alin. (1) lit. b) din OUG 36/2023, lista proiectelor propuse pentru etapizare și necesarul de finanțare estimat se stabilesc de către autoritățile de management ale programelor operaționale 2014-2020 și se comunică autorităților de management ale programelor 2021-2027 până la data de 30 septembrie 2023.

Lista proiectelor propuse pentru etapizare va include toate acele proiecte din Raportul electronic de monitorizare care vor fi codificate astfel:

6.1 PROIECTE CARE SE VOR ETAPIZA potrivit art. 118 a din Regulamentul (UE) 2021/1060, în valoare totală de peste 1 milion euro, selectate pentru sprijin și începute înainte de 29 iunie 2022

6.2 PROIECTE CARE SE VOR ETAPIZA potrivit art. 118 din Regulamentul (UE) 2021/1060, în valoare totală de peste 5 milioane euro

Codificarea va fi realizată de OI similar etapei precedente, în baza analizei menținerii criteriilor detaliate în cadrul secțiunii *Condiții de includere în categoria proiectelor etapizate*, enumerate mai sus.

Raportul electronic de monitorizare, cuprinzând această codificare, va fi transmis de Organismele Intermediare către AMPOR astfel încât aceasta să poată realiza Lista proiectelor etapizate din POR 2014-2020, până la data de 30 septembrie 2023, în vederea transmiterii către Comitetul de monitorizare a POR 2014-2020 și AM -urilor 2021-2027.

⁹ Potrivit prevederilor art 6 alin. (1) lit. b) din OUG 36/2023

Analiza criteriilor detaliate în cadrul secțiunii *Condiții de includere în categoria proiectelor etapizate* se va realiza de către Ol, în colaborare cu AM-urile responsabile de programele 2021-2027 unde se intenționează preluarea etapei a II-a a proiectelor, în funcție de competențele fiecărei structuri.

ATENȚIE!

În cazul acelor criterii pentru care termenele prevăzute în OUG 36/2023 și prezenta Metodologie se împlinesc la data de 30.09.2023, se va avea în vedere situația existență la momentul analizei efectuate de Ol, care se va consemna în cadrul secțiunii *Observații* din Raportul electronic de monitorizare.

Neîndeplinirea unui criteriu pentru care termenul prevăzut de OUG 36/2023 și în prezenta Metodologie nu este datorat la data de 30.09.2023 va fi analizată de AMPOR și poate atrage excluderea proiectului respectiv din lista proiectelor care vor fi etapizate.

Calculul necesarului de finanțare pentru etapa a II-a a fiecărui proiect se va realiza ca diferență între valoarea totală eligibilă, conform contractului în vigoare la momentul efectuării acestui calcul, și valoarea rambursată/de rambursat pentru cheltuielile aferente etapei I¹⁰, potrivit informațiilor disponibile din luna septembrie 2023. Se va consemna rezultatul acestui calcul atât în lei, cât și în euro, la cursul de Inforeuro din luna de referință.

AM 2021-2027 vor putea decide ca, acele cheltuieli contractate ca neeligibile și suportate din bugetul beneficiarilor în cadrul contractelor POR 2014-2020 să fie preluate în etapa II ca eligibile, în condițiile în care aceste cheltuieli îndeplinesc condițiile de eligibilitate stabilite pentru PR 2021-2027.

Autoritățile de Management pentru programele 2021-2027 propun Comitetului de monitorizare a programului, în vederea aprobării, metodologia și criteriile de evaluare și selecție pentru etapa II a proiectelor etapizate, în termen de 60 de zile de la data comunicării listei proiectelor etapizate, potrivit prevederilor art.7, alin. (1) din OUG 36/2023.

3. Etapizarea proiectelor majore

Pentru a solicita în mod oficial etapizarea unui proiect major, statele membre trebuie să prezinte sau să notifice fie un proiect major care prevede etapizarea pe parcursul a două perioade de programare, fie o cerere de modificare a unui proiect major deja aprobat în perioada 2014-2020

Transmiterea și notificarea proiectelor majore trebuie să respecte procedurile prevăzute la articolul 102 și 103 și cerințele privind informațiile prevăzute la articolul 101 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, în Regulamentul de punere în

¹⁰ Potrivit prevederilor art 6 alin. (1) lit. b) din OUG 36/2023

aplicare (UE) 2015/207 al Comisiei¹¹ și în Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1011/2014 al Comisiei¹²

Un proiect major poate fi încadrat în categoria proiectelor etapizate mai sus menționată dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- 1) nu a beneficiat de fonduri externe nerambursabile în perioada de programare 2007-2013;
- 2) are două etape identificabile financiar, respectiv cheltuielile din perioada de programare 2014-2020 au fost autorizate și plătite separat de cheltuielile care urmează a fi declarate/autorizate în perioada de programare 2021-2027;
- 3) există pistă de audit detaliată și completă a cheltuielilor care asigură că aceleași categorii de cheltuieli nu sunt declarate de două ori la Comisia Europeană și/sau nu sunt decontate de două ori de autoritatea de management, respectiv cheltuielile incluse într-o cerere de rambursare/plată aferentă etapei I nu sunt incluse în nicio cerere de rambursare/plată aferentă celei de a doua etapă și este evitat în acest mod riscul dublei finanțări;
- 4) a doua etapă a proiectului este eligibilă pentru cofinanțare în perioada de programare 2021-2027 în temeiul Regulamentului (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare, și al regulamentelor specifice fondurilor corespunzătoare în cursul perioadei de programare 2021-2027 și este conformă cu toate normele aplicabile pentru perioada 2021-2027;
- 5) Beneficiarul confirmă OI până la data de 20.08.2023, prin reprezentantul legal al acestuia, intenția de a solicita etapizarea proiectului;

Nu pot face obiectul declarării ca proiecte majore etapizate:

- 1) Instrumentele financiare;
- 2) proiectele pentru care contractele de finanțare sunt în procedură de reziliere;

¹¹ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/207 al Comisiei din 20 ianuarie 2015 de stabilire a normelor detaliate de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește modelele pentru raportul de progres, transmiterea informațiilor privind un proiect major, planul de acțiune comun, rapoartele de implementare pentru obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, declarația de gestiune, strategia de audit, opinia de audit și raportul anual de control și în ceea ce privește metodologia de realizare a analizei cost-beneficiu și, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, în ceea ce privește modelul pentru rapoartele de implementare pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (JO L 38, 13.2.2015, p. 1).

¹² Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1011/2014 al Comisiei din 22 septembrie 2014 de stabilire a normelor detaliate de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului cu privire la modelele de prezentare a anumitor informații către Comisie și normele detaliate referitoare la schimbul de informații între beneficiari și autoritățile de management, autoritățile de certificare, autoritățile de audit și organismele intermediare (JO L 286, 30.9.2014, p. 1).

- 3) proiectele care, până la data de 30 septembrie 2023, nu au realizat progres financiar de minimum 5% din valoarea contractului de finanțare ;
- 4) proiectele care nu au respectat graficul de implementare și înregistrează întârzieri de 12 luni față de ultimul grafic de implementare valabil aprobat la 30 septembrie 2023;
- 5) proiectele finanțate exclusiv prin intermediul unor scheme de ajutor de stat regional și/sau de minimis, cu excepția celor care vizează promovarea transferului tehnologic, specializarea inteligentă sau dezvoltarea incubatoarelor de afaceri.

AMPOR va avea în vedere ca în Raportul final de implementare al POR 2014-2020 să cuprindă și angajamentul de finalizare a proiectelor majore în perioada de programare 2021-2027, prin includerea acestora în Anexa la RFI .

Pentru proiectele majore ce vor fi etapizate, AMPOR are în vedere încheierea de acte adiționale la contractele de finanțare, pentru stipularea menținerii obligațiilor asumate în ceea ce privește obiectivele, rezultatele, indicatorii, proiectele urmând să contribuie, astfel, la indicatorii priorității de investiție Por 2014-2020 în cadrul căreia beneficiază de finanțare. Până cel mai târziu la 30 septembrie 2023, AMPOR va emite o instrucțiune în acest sens.

Pentru calculul progresului financiar vor fi întotdeauna luate în considerare atât cererile plătite, cât și cele depuse și autorizate la nivelul OI.

Contractele pentru construirea spitalelor regionale de urgență (SRU) Cluj, Iași și Craiova, finanțate în cadrul axei 14 a Programului operațional regional 2014-2020, aprobate de Comisia Europeană ca proiecte majore planificate a se executa în două etape, continuă implementarea în cadrul Programului Sănătate 2021-2027. În acest sens, autoritatea de management pentru Programul Sănătate 2021-2027 se va subroga în drepturile și obligațiile autorității de management pentru Programul operațional regional 2014-2020 pentru restul de implementat, prin încheierea de contracte de finanțare aferente etapei II. Contractele de finanțare cuprind obiectivele generale, specifice, rezultatele așteptate, indicatorii de rezultat și de realizare din proiectele majore și respectă integral indicatorii tehnico-economici aferenți obiectivelor de investiții, potrivit studiilor de fezabilitate care au stat la baza aprobării proiectelor majore.

4. Etapizarea proiectelor contractate în baza unor scheme de ajutor de stat

Potrivit prevederilor OUG 36/2023 se pot etapiza proiecte finanțate prin intermediul unor scheme de ajutor de stat și/sau de minimis și care vizează promovarea transferului tehnologic, specializarea inteligentă sau dezvoltarea incubatoarelor de afaceri.

Etapizarea implementării acestora în cadrul intervalului de programare 2021-2027 se poate face potrivit art. 118 și 118a din Regulamentul UE nr. 1060/2021, cu respectarea capitolului 3. *Selectarea proiectelor pentru includerea în categoria*

proiectelor etapizate și condiții de includere, din prezenta Metodologie și cu respectarea prevederilor specifice, naționale și europene în materia ajutorului de stat și de minimis.

Nu pot face obiectul declarării ca proiecte etapizate:

- 1) Instrumentele financiare;
- 2) proiectele pentru care contractele de finanțare sunt în procedură de reziliere;
- 3) proiectele care, până la data de 30 septembrie 2023 , nu au realizat progres financiar de minimum 5% din valoarea contractului de finanțare ;
- 4) proiectele care nu au respectat graficul de implementare și înregistrează întârzieri de 12 luni față de ultimul grafic de implementare valabil aprobat la 30 septembrie 2023;
- 5) proiectele finanțate exclusiv prin intermediul unor scheme de ajutor de stat regional și/sau de minimis, cu excepția celor care vizează promovarea transferului tehnologic, specializarea inteligentă sau dezvoltarea incubatoarelor de afaceri.

Etapizarea acestora se realizează prin încheierea unor acte adiționale la contractele de finanțare existente prin care Autoritățile de management ale Programelor Regionale 2021-2027 se subrogă în drepturile și obligațiile Autorității de management a POR 2014-2020 pentru etapa II.

Actele adiționale de subrogare în drepturi și obligații se încheie până la data de 31 decembrie 2023 pentru asigurarea continuității implementării cu data de 1 ianuarie 2024 și nu pot conține clauze care să conducă la modificarea condițiilor de acordare a ajutorului de stat valabile la data încheierii contractului de finanțare.

Schemele de ajutor de stat valabile la data încheierii contractului de finanțare se actualizează și se aprobă prin Ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene, anterior încheierii actelor adiționale la contractele de finanțare pentru proiectele etapizate, cu respectarea prevederilor legislației în domeniul ajutorului de stat, ținând cont de următoarele:

- a) modificarea furnizorului de ajutor de stat;
- b) modificarea sursei de finanțare, respectiv asigurarea sursei de finanțare din Fondul european de dezvoltare regională pentru perioada de programare 2021-2027;
- c) prelungirea perioadei în care se efectuează plățile în cadrul schemei de ajutor în cauză;
- d) alte informații necesare pentru actualizarea schemei de ajutor de stat.

Nu se pot modifica/actualiza informații/date financiare ale schemei de ajutor de stat valabile la data încheierii contractelor de finanțare.

Proiectele care fac obiectul etapizării, prin încheierea de acte adiționale la contractele de finanțare, trebuie să fie funcționale, respectiv să fie finalizate fizic sau implementate integral și să contribuie la obiectivele priorităților relevante înainte de termenul stabilit pentru prezentarea pachetului de asigurare pentru ultimul exercițiu contabil al perioadei de programare 2021-2027.

Până la 30 septembrie 2023, AMPOR va emite instrucțiunea privind modalitatea de încheiere a actelor adiționale la contractele de finanțare existente prin care Autoritățile de management ale Programelor Regionale 2021-2027 se subrogă în drepturile și obligațiile Autorității de management a POR 2014-2020 pentru etapa II, proiectele finanțate în cadrul unor scheme de ajutor de stat și/sau de minimis și care vizează promovarea transferului tehnologic, specializarea inteligentă sau dezvoltarea incubatoarelor de afaceri.

În aplicarea art. 7 alin. (2) din OUG 36/2023, Autoritățile de management ale Programelor Regionale 2021-2027 vor avea în vedere elaborarea de Metodologii pentru proiectele etapizate care să includă și prevederi referitoare la proiectele finanțate în cadrul unor scheme de ajutor de stat și/sau de minimis și care vizează promovarea transferului tehnologic, specializarea inteligentă sau dezvoltarea incubatoarelor de afaceri.

5. Protocol de colaborare AMPOR-AM 2021-2017

În vederea unei aplicări cât mai riguroase a prevederilor naționale și europene în materia închiderii programelor 2014-2020, în perioada 30 septembrie -31 decembrie 2023, AMPOR 2014-2020 va încheia un protocol de colaborare cu fiecare AM 2021-2027 prin care se vor stabili, în principal:

- obligațiile AMPOR 2014-2020 de a transmite AM 2021-2027 toate informațiile relevante pentru proiectele care vor fi etapizate și
- obligațiile AM 2021-2027 de raportare către OI/AMPOR 2014-2020 asupra progresului îndeplinirii obligațiilor asumate de Beneficiarii proiectelor etapizate, în ceea ce privește obiectivele, rezultatele, indicatorii priorității de investiție în cadrul căreia beneficiază de finanțare.

6. Etape de punere în aplicare a Metodologiei

Etapă	Activitatea	Termen	Responsabili
1.	In cadrul procesului de monitorizare AMPOR-OI prin Raportul electronic de monitorizare, actualizează lista proiectelor care îndeplinesc condițiile de declarare ca etapizate, cu informații noi privind stadiul de implementare	Lunar/ până 30 septembrie 2023	OI și AMPOR
2.	Stabilirea listei preliminare a proiectelor ce vor fi etapizate, în conformitate cu art. 6, alin. (3) din OUG 36/2023	30 iunie 2023	OI (împreună cu AM-uri

			2021-2027) și AMPOR
3.	OI-urile consultă Beneficiarii POR 2014-2020 și primesc solicitări de etapizare a proiectelor	până la 20.08.2023	OI și Beneficiari
4.	AMPOR emite instrucțiunea privind modalitatea de încheiere a actelor adiționale pentru stipularea menținerii obligațiilor asumate în ceea ce privește obiectivele, rezultatele, indicatorii, proiectele urmând să contribuie, astfel, la indicatorii priorității de investiție în cadrul căreia beneficiază de finanțare	până 30 septembrie 2023	AMPOR
5.	AMPOR emite instrucțiunea privind modalitatea de încheiere a actelor adiționale la contractele de finanțare existente prin care Autoritățile de management ale Programelor Regionale 2021-2027 se subrogă în drepturile și obligațiile Autorității de management a POR 2014-2020 pentru etapa II, pentru proiectele finanțate în cadrul unor scheme de ajutor de stat și/sau de minimis și care vizează promovarea transferului tehnologic, specializarea inteligentă sau dezvoltarea incubatoarelor de afaceri.	până 30 septembrie 2023	AMPOR
6.	Solicitarea/avizare/aprobarea actelor adiționale de menținere a obligațiilor beneficiarilor față de obiectivele POR 2014-2020	30 septembrie-31 decembrie 2023	
7.	Stabilirea și transmiterea, către AM-urile 2021-2027, a listei proiectelor propuse pentru etapizare și necesarul de finanțare estimat	30 septembrie 2023	Beneficiari, OI-uri, AMPOR
8.	Protocol de colaborare AMPOR 2014-2020 și AM 2021-2017	30 septembrie - 31 decembrie 2023	AMPOR și AM 2021-2027
9.	O etapa de comunicare anuală/semestrială vis-a-vis de progresele proiectelor între AMPOR 2014-2020 și AM 2021-2027	Permanent până la finalizarea proiectelor	AMPOR și AM 😊

Acest document este elaborat de către AMPOR, în conformitate cu prevederile legislației aplicabile în materia închiderii Programelor Operaționale 2014-2020, ale Programului Operațional Regional 2014-2020 și ale Comunicării Comisiei Europene C 474/1 publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene în 14.12.2022 - Orientări referitoare la încheierea programelor operaționale adoptate pentru a beneficia de asistență din partea Fondului european de dezvoltare regională, a Fondului social european, a Fondului de coeziune și a Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și a programelor de cooperare transfrontalieră din cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II)(2014-2020), care înlocuiește comunicarea Comisiei C 417 publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene în 14.10.2021.

Conținutul acestui material reprezintă poziția, concluziile și măsurile prevăzute de AMPOR în vederea punerii în aplicare a demersurilor legate de închiderea/etapizarea/declararea ca nefuncționale/includerea în categoria nefinalizate a proiectelor finanțate în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020, fiind elaborat în conformitate cu specificul Programului și proiectelor finanțate în cadrul acestuia și deservind exclusiv activitățile specifice POR 2014-2020.